

Letal bolcada del tractor: el degoteig que no cessa

Autor: Santi Caballero
Coordinador de la Fundació Lluís Nomen
Publicat a: La Terra. Set/04

Molts matins, en la primera ullada que donem al diari, ens esfereix la notícia, que es repeteix des de fa temps, sobre la mort d'un pagès per la bolcada d'un tractor. Mes rere mes, any rere any, a Catalunya la informació relativa als accidents a causa de la bolcada del tractor va apareixent als diaris.

Les causes de la bolcada del tractor són diverses: treballs en zones pròximes a grans desnivells, maniobres en zones de pendents acusats o treballs en zones fangoses amb obstacles, la manca d'atenció que pot provocar situacions que poden desembocar en accidents, sense oblidar el grup de pagesos que ultrapassada l'edat de jubiliar-se continuen treballant la terra i usen tractors antics i, per tant, menys segurs, i fan del risc el seu acompanyant.

La situació és desesperançadora: durant els vuit primers mesos de 2004 hi ha hagut més d'un mort al mes. L'any passat, a Catalunya, el comptador de morts a causa de la bolcada del tractor es va aturar en el nou. Enguany a l'agost, quan redacto aquestes línies, ja s'han enregistrat almenys nou morts. Les xifres són fredes, però si a més tenim en compte que ni tan sols figuren en les estadístiques oficials, encara és pitjor. Per què? Molt senzill: moltes de les mesures que es prenen, siguin del caràcter que siguin, són degudes als números alarmants que puguin aparèixer a les estadístiques. Per molt que ens queixem d'una situació, si no apareixen xifres en les caselles "accidents", podrem fer ben poc si continuem al nostre punt de partida: els autònoms no estan obligats a declarar els accidents. Evidentment, això no ajuda gens a resoldre el problema estadístic.

L'objectiu ha de ser el de tenir totes les dades de sinistralitat d'aquest grup de pagesos.

A Catalunya predomina l'estructura del sector agrari de les petites explotacions de caràcter familiar, sense treballadors al seu càrrec, i on els pagesos no presten l'atenció que haurien de tenir al fet que també són treballadors. És important destacar que els treballadors degudament formats i amb capacitat per portar aquest tipus de maquinària no poden anar sense protecció, segons el Reial Decret 1215/97 per a la utilització d'equips de treball. En canvi, és fàcil veure tractors antics no adaptats: en queden un bon grapat. Qui els porta? Els tractors actuals porten una millor distribució de pesos, nous sistemes d'avís davant de la possible pèrdua de verticalitat, són més ergonòmics, més silenciosos, etc. I ja fa mes d'onze anys que els tractors han de complir amb l'obligatorietat de muntar una estructura antibolcada, ja sia bastidor de protecció o cabina. Però hem de tenir per objectiu convèncer el col·lectiu de pagesos de la necessitat d'informar-se i arribar als pagesos que condueixen tractors desprotegits.

Segons les inscripcions de tractors a Catalunya durant l'any 2003, 1.584 tractors van ser nous i amb la certesa d'una correcta homologació, 1.885 de vendes d'usats, dels quals 1.381 havien estat inscrits entre 6 i 10 anys abans. Una xifra més, segurament la més preocupant, ja que correspon al canvi de propietari: de 484 unitats amb una antiguitat superior als 11 anys se'n desconeix el registre inicial.

Tots els esforços de les noves tecnologies encaminats a renovar els equips que facin que els pagesos estiguin més segurs són lloables. Les propostes fetes als fòrums de discussió per al futur Pla Renove de maquinària agrícola haurien d'afavorir als pagesos que encara no han pogut modernitzar la seva principal eina de treball.

L'objectiu principal ha de ser la seguretat en el treball i la salut dels pagesos. La irregularitat del terreny i la confiança excessiva existiran sempre, i hem de prendre totes les mesures necessàries per protegir la nostra vida.